विकिस्रोतः

ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 03/അധ്യായഃ 21

കന്യയാ സ്വപിതരം പ്രതി സുദർശനേന സഹ വിവാഹാർഥകഥനമ്

വ്യാസ ഉവാച

സുബാഹുരപി തച്ഛ്രുത്വാ യുക്തമുക്തം തയാ തദാ .

ചിന്താവിഷ്ടോ ബഭൂവാശു കിം കർതവ്യമതഃ പരമ് .. 1 ..

സങ്ഗതാഃ പൃഥിവീപാലാഃ സസൈന്യാഃ സപരിഗ്രഹാഃ .

ഉപവിഷ്ടാശ്ച മഞ്ചേഷു യോദ്ധുകാമാ മഹാബലാഃ .. 2 ..

യദി ബ്രവീമി താൻസർവാൻസുതാ നായാതി സാമ്പ്രതമ് .

തഥാപി കോപസംയുക്താ ഹന്യുർമാ ദുഷ്ടബുദ്ധയഃ .. 3 ..

ന മേ സൈന്യബലം താദൃങ്ന ദുർഗബലമദ്ഭുതമ് .

യേനാഹം നൃപതീൻസർവാൻ പ്രത്യാദേഷ്ടുമിഹോത്സഹേ .. 4 ..

സുദർശനസ്തഥൈകാകീ ഹ്യസഹായോഽധനഃ ശിശുഃ .

കിം കർതവ്യം നിമഗ്നോഽഹം സർവഥാ ദുഃഖസാഗരേ .. 5 ..

ഇതി ചിന്താപരോ രാജാ ജഗാമ നൃപസന്നിധൗ .

പ്രണമ്യ താനുവാചാഥ പ്രശ്രയാവനതോ നൃപഃ .. 6 ..

കിം കർതവ്യം നൃപാഃ കാമം നൈതി മേ മണ്ഡപേ സുതാ .

ബഹുശഃ പ്രേര്യമാണാഽപി സാ മാത്രാഽപി മയാഽപി ച .. 7 ..

മൂർഘ്നാ പതാമി പാദേഷു രാജ്ഞാം ദാസോഽസ്മി സാമ്പ്രതമ് .

പൂജാദികം ഗൃഹീത്വാഽദ്യ വ്രജന്തു സദനാനി വഃ .. 8 ..

ദദാമി ബഹുരത്നാനി വസ്ത്രാണി ച ഗജാൻ രഥാൻ .

ഗൃഹീത്വാഽദ്യ കൃപാം കൃത്വാ വ്രജന്തു ഭവനാന്യുത .. 9 ..

ന വശേ മേ സുതാ ബാലാ മ്രിയതേ യദി വേദിതാ .
തദാ മേ സ്യാന്മഹദ്ദുഃഖം തേന ചിന്താതുരോഽസ്മ്യഹമ് .. 10 ..
ഭവന്തഃ കരുണാവന്തോ മഹാഭാഗ്യാ മഹൗജസഃ .
കിം മേ തയാ ദുഹിത്രാ തു മന്ദയാ ദുർവിനീതയാ .. 11 ..
അനുഗ്രാഹ്യോഽസ്മി വഃ കാമം ദാസോഽഹമിതി സർവഥാ .
സുതാ സുതേവ മന്തവ്യാ ഭവദ്ഭിഃ സർവഥാ മമ .. 12 ..

വ്യാസ ഉവാച
ശ്രുത്വാ സുബാഹുവചനം നോചുഃ കേചന ഭൂമിപാഃ .
യുധാജിത്ക്രോധതാമ്രാക്ഷസ്തമുവാച രുഷാന്വിതഃ .. 13 ..
രാജന്മൂർഖോഽസി കിം ബ്രൂഷേ കൃത്വാ കാര്യ സുനിന്ദിതമ് .
സ്വയംവരഃ കഥം മോഹാദ്രചിതഃ സംശയേ സതി .. 14 ..
മിലിതാ ഭൂഭുജഃ സർവേ ത്വയാഹൂതാഃ സ്വയംവരേ .
കഥമദ്യ നൃപാ ഗന്തും യോഗ്യാസ്തേ സ്വഗൃഹാൻപ്രതി .. 15 ..
അവമാന്യ നൃപാൻസർവാംസ്ത്വം കിം സുദർശനായ വൈ .
ദാതുമിച്ഛസി പുത്രീഞ്ച കിമനാര്യമതഃ പരമ് .. 16 ..
വിചാര്യ പുരുഷേണാദൗ കാര്യം വൈ ശുഭമിച്ഛതാ .
ആരബ്ധവ്യം ത്വയാ തത്തു കൃതം രാജന്നജാനതാ .. 17 ..
ഏതാന്വിഹായ നൃപതീൻബലവാഹനസംയുതാൻ .
വരം സുദർശനം കർതും കഥമിച്ഛസി സാമ്പ്രതമ് .. 18 ..
അഹം ത്വാം ഹന്മി പാപിഷ്ഠം തഥാ പശ്ചാത്സുദർശനമ് .
ദൗഹിത്രായാദ്യ തേ കന്യാം ദാസ്യാമീതി വിനിശ്ചയഃ .. 19 ..
മയി തിഷ്ഠതി കോഽന്യോഽസ്തി യഃ കന്യാം ഹർതുമിച്ഛതി .
സുദർശനഃ കിയാനദ്യ നിർധനോ നിർബലഃ ശിശുഃ .. 20 ..
ഭാരദ്വാജാശ്രമേ പൂർവം മുക്തോ മുനികൃതേ മയാ .
നാദ്യാഹം മോചയിഷ്യാമി സർവഥാ ജീവിതം ശിശോഃ .. 21 ..

തസ്മാദ്വിചാര്യ സമ്യക്ത്വം പുത്ര്യാ ച ഭാര്യയാ സഹ .

ദൗഹിത്രായ പ്രിയാം കന്യാം ദേഹി മേ സുഭ്രുവം കില .. 22 ..

സമ്ബന്ധീ ഭവ ദത്ത്വാ ത്വം പുത്രീമേതാം മനോരമാമ് .

ഉച്ചാശ്രയഃ പ്രകർതവ്യഃ സർവദാ ശുഭമിച്ഛതാ .. 23 ..

സുദർശനായ ദത്ത്വാ ത്വം പുത്രീം പ്രാണപ്രിയാം ശുഭാമ് .

ഏകാകിന്യേഽപ്യരാജ്യായ കിം സുഖം പ്രാപ്തുമിച്ഛസി .. 24 ..

(കുലം വിത്തം ബലം രൂപം രാജ്യം ദുർഗം സുഹൃജ്ജനമ് .

ദൃഷ്ട്വാ കന്യാ പ്രദാതവ്യാ നാന്യഥാ സുഖമൃച്ഛതി) ..

പരിചിന്തയ ധർമം ത്വം രാജനീതിഞ്ച ശാശ്വതീമ് .

കുരു കാര്യം യഥായോഗ്യം മാ കൃഥാ മതിമന്യഥാ .. 25 ..

സുഹൃദസി മമാത്യർഥം ഹിതം തേ പ്രബ്രവീമ്യഹമ് .

സമാനയ സുതാം രാജൻ മണ്ഡപേ താം സഖീവൃതാമ് .. 26 ..

സുദർശനമൃതേ ചേയം വരിഷ്യതി യദാഽപ്യസൗ .

വിഗ്രഹോ മേ തദാ ന സ്യാദ്വിവാഹോഽസ്തു തവേപ്സിതഃ .. 27 ..

അന്യേ നൃപതയഃ സർവേ കുലീനാഃ സബലാഃ സമാഃ .

വിരോധഃ കീദൃശസ്ത്വേനം വൃണോദ്യദി നൃപോത്തമ .. 28 ..

അന്യഥാഽഹം ഹരിഷ്യേഽദ്യ ബലാത്കന്യാമിമാം ശുഭാമ് .

മാ വിരോധം സുദുഃസാധ്യം ഗച്ഛ പാർഥിവസത്തമ .. 29 ..

വ്യാസ ഉവാച

യുധാജിതാ സമാദിഷ്ടഃ സുബാഹുഃ ശോകസംയുതഃ .

നിഃശ്വസൻഭവനം ഗത്വാ ഭാര്യാം പ്രാഹ ശുചാവൃതഃ .. 30 ..

പുത്രീം ബ്രൂഹി സുധർമജ്ഞേ കലഹേ സമുപസ്ഥിതേ .

കിം കർത്തവ്യം മയാ ശക്യം ത്വദ്വശോഽസ്മി സുലോചനേ .. 31 ..

വ്യാസ ഉവാച

സാ ശ്രുത്വാ പതിവാക്യം തു ഗത്വാ പ്രാഹ സുതാന്തികമ് .

വത്സേ രാജാതിദുഃഖാർതഃ പിതാ ത്യേദ്യാപി വർതതേ .. 32 ..

ത്വദർഥേ വിഗ്രഹഃ കാമം സമുത്പന്നോऽദ്യ ഭൂഭൃതാമ് .

അന്യം വരയ സുശ്രോണി സുദർശനമൃതേ നൃപമ് .. 33 ..

യദി സുദർശനം വത്സേ ഹഠാത്ത്വം വൈ വരിഷ്യസി .

യുധാജിത്ത്വാം ച മാം ചൈവ ഹനിഷ്യതി ബലാന്വിതഃ .. 34 ..

സുദർശനം ച രാജ്യാऽസൗ ബലമത്തഃ പ്രതാപവാൻ .

ദ്വിതീയസ്തേ പതിഃ പശ്ചാദ്ഭവിതാ കലഹേ സതി .. 35 ..

തസ്മാത്സുദർശനം ത്യക്ത്വാ വരയാന്യം നൃപോത്തമമ് .

സുഖമിച്ഛസി ചേന്മഹ്യം തുഭ്യം വാ മൃഗലോചനേ .

ഇതി മാത്രാ ബോധിതാം താം പശ്ചാദ്രാജാപ്യബോധയത് .. 36 ..

ഉഭയോർവചനം ശ്രുത്വാ നിർഭയോവാച കന്യകാ

കന്യോവാച

സത്യമുക്തം നൃപശ്രേഷ്ഠ ജാനാസി ച വ്രതം മമ .. 37 ..

നാന്യം വൃണോമി ഭൂപാല സുദർശനമൃതേ ക്വചിത് .

ബിഭേഷി യദി രാജേന്ദ്ര നൃപേഭ്യഃ കില കാതരഃ .. 38 ..

സുദർശനായ ദത്ത്വാ മാം വിസർജയ പുരാദ്ബഹിഃ .

സ മാം രഥേ സമാരോപ്യ നിർഗമിഷ്യതി തേ പുരാത് .. 39 ..

ഭവിതവ്യം തു പശ്ചാദ്വൈ ഭവിഷ്യതി ന ചാന്യഥാ .

നാത്ര ചിന്താ ത്വയാ കാര്യാ ഭവിതവ്യേ നൃപോത്തമ .. 40 ..

യദ്ഭാവി തദ്ഭവത്യേവ സർവഥാത്ര ന സംശയഃ .

രാജോവാച

ന പുത്രി സാഹസം കാര്യം മതിമദ്ഭിഃ കദാചന .. 41 ..

ബഹുഭിർന വിരോദ്ധവ്യമിതി വേദവിദോ വിദുഃ .

വിസ്രക്ഷ്യാമി കഥം കന്യാം ദത്ത്വാ രാജസുതായ ച .. 42 ..

രാജാനോ വരസംയുക്താഃ കിം ന കുര്യുരസാമ്പ്രതമ് .

യദി തേ രോചതേ വത്സേ പണം സംവിദധാമ്യഹമ് .. 43 ..

ജനകേന യഥാ പൂർവം കൃതഃ സീതാസ്വയംവരേ .

ശൈവം ധനുര്യഥാ തേന ധൃതം കൃത്വാ പണം തഥാ .. 44 ..

തഥാഹമപി തന്വങ്ഗി കരോമ്യദ്യ ദുരാസദമ് .

വിവാദോ യേന രാജ്ഞാം വൈ കൃതേ സതി ശമം വ്രജേത് .. 45 ..

പാലയിഷ്യതി യഃ കാമം സ തേ ഭർതാ ഭവിഷ്യതി .

സുദർശനസ്തഥാഽന്യോ വാ യഃ കശ്ചിദ്ബലവത്തരഃ .. 46 ..

പാലയിത്വാ പണം ത്വാം വൈ വരയിഷ്യതി സർവഥാ .

ഏവം കൃതേ നൃപാണാം തു വിവാദഃ ശമിതോ ഭവേത് .. 47 ..

സുഖേനാഹം വിവാഹം തേ കരിഷ്യാമി തതഃ പരമ് .

കന്യോവാച

സന്ദേഹേ നൈവ മജ്ജാമി മൂർഖകൃത്യമിദം യതഃ .. 48 ..

മയാ സുദർശനഃ പൂർവം ധൃതശ്ചേതസി നാന്യഥാ .

കാരണം പുണ്യപാപാനാം മന ഏവ മഹീപതേ .. 49 ..

മനസാ വിധൃതം ത്യക്ത്വാ കഥമന്യം വൃണേ പിതഃ .

കൃതേ പണേ മഹാരാജ സർവേഷാം വശഗാ ഹ്യഹമ് .. 50 ..

ഏകഃ പാലയിതാ ദ്വൗ വാ ബഹവോ വാ ഭവന്തി ചേത് .

കിം കർതവ്യം തദാ താത വിവാദേ സമുപസ്ഥിതേ .. 51 ..

സംശയാധിഷ്ഠിതേ കാര്യേ മതിം നാഹം കരോമ്യതഃ .

മാ ചിന്താം കുരു രാജേന്ദ്ര ദേഹി സുദർശനായ മാമ് .. 52 ..

വിവാഹം വിധിനാ കൃത്വാ ശം വിധാസ്യതി ചണ്ഡികാ .

യന്നാമകീർതനാദേവ ദുഃഖൗഘോ വിലയം വ്രജേത് .. 53 ..

താം സ്മൃത്വാ പരമാം ശക്തിം കുരു കാര്യമതന്ദ്രിതഃ .

ഗത്വാ വദ നൃപേഭ്യസ്ത്വം കൃതാഞ്ജലിപുടോഽദ്യ വൈ .. 54 ..

ആഗന്തവ്യഞ്ച ശ്വഃ സർവൈരിഹ ഭൂപൈഃ സ്വയംവരേ .

ഇത്യുക്ത്വാ ത്വം വിസൃജ്യാശു സർവം നൃപതിമണ്ഡലമ് .. 55 ..

വിവാഹം കുരു രാത്രൗ മേ വേദോക്തവിധിനാ നൃപ .

പാരിബർഹം യഥായോഗ്യം ദത്ത്വാ തസ്മൈ വിസർജയ .. 56 ..

ഗമിഷ്യതി ഗൃഹീത്വാ മാം ധ്രുവസന്ധിസുതഃ കില .

കദാചിത്തേ നൃപാഃ ക്രുദ്ധാഃ സങ്ഗ്രാമം കർത്തുമുദ്യതാഃ .. 57 ..

ഭവിഷ്യതി തദാ ദേവീ സാഹായ്യം നഃ കരിഷ്യതി .

സോഽപി രാജസുതസ്തൈസ്തു സങ്ഗ്രാമം സംവിധാസ്യതി .. 58 ..

ദൈവാന്മൃധേ മൃതേ തസ്മിന്മരിഷ്യാമ്യഹമപ്യുത .

സ്വസ്തി തേസ്തു ഗൃഹേ തിഷ്ഠ ദത്ത്വാ മാം സഹസൈന്യകഃ .. 59 ..

ഏകൈവാഹം ഗമിഷ്യാമി തേന സാർധം രിരംസയാ .

വ്യാസ ഉവാച

ഇതി തസ്യാ വചഃ ശ്രുത്വാ രാജാഽസൗ കൃതനിശ്ചയഃ .

മതിം ചക്രേ തഥാ കർതും വിശ്വാസം പ്രതിപദ്യ ച .. 60 ..

ഇതി ശ്രീദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം തൃതീയസ്കന്ധേ കന്യയാ സ്വപിതരം പ്രതി സുദർശനേന സഹ വിവാഹാർഥകഥനം നാമൈകവിംശോഽധ്യായഃ .. 21 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_03/അധ്യായഃ_21&oldid=75600"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

-